

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากรัฐบาลมีความห่วงใยปัญหาการศึกษาของไทยที่เด็กได้รับการศึกษาแล้วคิดและวิเคราะห์ไม่เป็น ไม่รักการอ่าน อ่านหนังสือหรืออ่านข่าวแล้วคิดวิเคราะห์ไม่ได้ จึงจำเป็นต้องฝึกการอ่านตั้งแต่ปฐมวัยเพื่อปูพื้นฐานให้เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา คิดให้เท่าทันโลกอนาคตที่จะเกิดขึ้น การจัดเรียนการสอนต้องทำให้เด็กเติบโตด้วยความเชื่อมั่น มีระบบที่ทำให้สามารถพัฒนาตนเองตลอดเวลาและพัฒนาได้เต็มศักยภาพสูงสุด เพื่อคุณค่าการเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น โดยที่จะทำให้เด็กรู้สึกสนุกกับการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ จะต้องปลูกฝังให้ “เป็น” เพื่อไว้ใช้ค้นคว้าหาความรู้ตลอดชีวิต ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถแสดงออกและนำเสนอในเชิงสร้างสรรค์ เจตนารมณ์ดังกล่าวจะบรรลุได้ เด็กต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐาน แต่โรงเรียนดังกล่าวมีไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยเฉพาะอำเภอในชนบทห่างไกล ซึ่งคนยากจนต้องเรียนในพื้นที่และเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ในเรื่องนี้รัฐบาลโดยการนำของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แสดงความตั้งใจโดยประกาศเป็นเจตนารมณ์ และความมุ่งมั่นจะพัฒนาโรงเรียนทุกโรงให้มีคุณภาพ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน (Lab School Project) เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2546 และกระทรวงศึกษาธิการได้พัฒนาแนวคิดและดำเนินโครงการต่อไป โดยมีหลักการและความเชื่อว่าการศึกษาศาสนาสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพคนจากคนจนไปเป็นคนรวยได้หากได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตจะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ มีฝีมือ มีรายได้และคุณภาพชีวิตสูงขึ้น อันเป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาล โดยพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนที่ประชาชนใฝ่ฝันอยากให้นุตรหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพ โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน จะช่วยสานฝันให้เป็นจริงได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 21)

ในการจัดการศึกษา สิปปนนท์ เกตุทัต (วิสัยทัศน์ประเทศไทย, 2541 : 43) ได้กล่าวไว้ว่า เนื่องจากโลกในอนาคตและสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในอัตราที่รวดเร็วมากเมื่อเปรียบกับชีวิตในแต่ละวัน การเรียนรู้ของคนแต่ละคน ของครอบครัว ของชุมชนและการเรียนรู้ของสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้น การระดมสรรพกำลังและผนึกกำลังกันจากทุกส่วนของสังคมเพื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเป็นการยกระดับสติปัญญา ทักษะ และคุณภาพชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้กว้างขวาง มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคนไทยและสังคมไทยให้เก่งและดีมีมุมมองเชิงรุกสู่ออนาคต สามารถแข่งขันและร่วมมือ อีกทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อโลก มีสันติกับเพื่อนร่วมชาติร่วมโลก และสันติกับธรรมชาติ ซึ่งตามนัยนี้คนไทยและสังคมไทยจะต้องก้าวมัน ท้นโลก และปรับตัวให้อยู่รอดในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ เอช จี เวลส์ และอาร์โนลด์ ทอยน์บี (อ้างใน วิชัย ต้นศิริ, วิสัยทัศน์ประเทศไทย, 2541 : 109) ได้กล่าวไว้ว่า “ประวัติศาสตร์ของมวลมนุษยชาติเป็นกระบวนการวิ่งไล่กวตริระหว่างความหายนะกับการศึกษา การศึกษาทำให้มนุษย์สามารถหลุดพ้นจากความอดอยากหิวโหย ขณะเดียวกันก็เป็นการจรรโลงมนุษย์ให้มีจิตใจสูงส่ง แต่ส่วนหลังนี้ค่อนข้างอ่อนแอ เพราะปัจจัยหลายประการ...” ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น นักวิชาการต่าง ๆ ในประเทศมีแนวคิดเดียวกันคือพยายามสะท้อนให้เห็นปัญหาทางการศึกษาเน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษาใหม่ รัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายที่จะจัดช่องว่างทางสังคมโดยจะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา เน้นการกระจายอำนาจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในทุก ๆ ด้านให้ใกล้เคียงกัน และกระจายไปในทุกภูมิภาคของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 71) โดยการจัดตั้งโรงเรียนในฝัน (Lab School) ซึ่งสามารถพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและไร้ขีดจำกัด (Unconventional Curriculum and Learning) โดยอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนร่วมกัน (Participation and Supports) ระหว่างผู้ปกครองโรงเรียนและชุมชนด้วยระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู - อาจารย์ และชุมชน (All for Education) เป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทั้งทางด้านวิชาการและการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามความสามารถรักการแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด รู้ทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้

การกำหนดนโยบายโรงเรียนในฝัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชุมชน คุณภาพระบบบริหารคุณภาพของโรงเรียน คุณภาพนักเรียน และคุณภาพครู ซึ่งเป็นแนวคิดของรัฐบาลที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเพื่อชุมชนโดยชุมชน จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(กรมสามัญศึกษา, 2541 : 11) หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยมาตรา 43 วรรค 2 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ส่วนมาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 289 วรรค 2 ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น รวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 (สำนักปฏิรูปการศึกษา, 2545 : 16) กำหนดไว้ใน มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักคือเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส่วนมาตรา 9 ระบุไว้ว่า การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น และมาตรา 24 กำหนดไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องและเกิดขึ้นทุกสถานที่ โดยมีการประสานร่วมมือกับชุมชนทุกฝ่าย นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 (กรมวิชาการ, 2544 : 25) กล่าวว่า การจัดการศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เน้นสิ่งที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองที่มีอยู่รอบตัวในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่น ๆ

จากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ร่วมกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 และโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ดังเสนอมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาโดยเฉพาะสถาบันหลักของท้องถิ่น คือ สถาบันครอบครัว ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมการจัดการศึกษา ประกอบกับรัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายที่จะขจัดช่องว่างทางสังคมโดยจะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา เน้นการกระจายอำนาจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในทุก ๆ ด้านให้ใกล้เคียงกันและกระจายไปในทุกภูมิภาคของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 71) และจากนโยบายนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รับแนวความคิดไปสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการในแต่ละอำเภอ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา 1 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 โรงเรียน ด้านการพัฒนาโรงเรียนในฝันนั้น นอกจากจะใช้เงินงบประมาณแผ่นดินแล้วยังมีการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนโครงการรวมทั้งระดมความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันราชภัฏในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ

เรียนการสอนและเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติจริงแก่นิสิตนักศึกษาเสมือนเป็นโรงเรียนสาธิตของสถาบันนั้น ๆ การคัดเลือกโรงเรียนในฝันกระทรวงศึกษาธิการมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมสามัญศึกษา(เดิม) ได้ร่วมกันกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก เพื่อให้แต่ละอำเภอใช้เป็นแนวทางในการคัดเลือกโรงเรียนขนาดกลางที่มีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค ทำเลที่ตั้งเหมาะสม ผู้บริหารและครูมีศักยภาพเพียงพอ และที่สำคัญที่สุดคือได้รับการคัดเลือกจากประชาชนในท้องถิ่น โดยประเมินสภาพจริงของแต่ละโรงเรียนก่อนการพัฒนาเป็นโรงเรียนในฝัน ในการคัดเลือกครั้งแรกได้โรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 921 โรงเรียนใน 795 อำเภอ 81 กิ่งอำเภอและ 45 เขตในกรุงเทพมหานคร ซึ่งโรงเรียนป่าซางก็ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนในฝัน

โรงเรียนป่าซางเป็นโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เมื่อปีการศึกษา 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 129) โดยโรงเรียนจะต้องมีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียน ครู - อาจารย์ และชุมชน แต่โรงเรียนป่าซางยังมีปัญหาและอุปสรรค ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสตรี ผู้นำทางศาสนา ผู้นำชุมชน ศิษย์เก่า ผู้ปกครองนักเรียน และเอกชนหรือผู้ประกอบการ ยังแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนในฝันในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างน้อย (รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนป่าซาง : SAR, 2546) จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาในเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการเพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝันของโรงเรียนป่าซางในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมินและร่วมรับผล ว่ามีการบริหารจัดการอย่างไรและผลการดำเนินงานก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนมากน้อยเพียงใด และมีเหตุปัจจัยใดบ้างที่เป็นปัญหาอุปสรรคไม่เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิจัยและพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน ในด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมิน และร่วมรับผลการพัฒนา

2. ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน มี 5 ด้าน คือ ด้านชุมชน ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ด้านการเรียนรู้และพัฒนา และด้านงบประมาณและทรัพยากร ในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน ผลกระทบที่เกิดจากการใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน

พื้นที่ในการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษากรณี โรงเรียนป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยเน้นศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมินและร่วมรับผลการพัฒนา ในสภาพก่อน ระหว่าง และสภาพหลังการวิจัย ของชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนป่าซาง กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 315 คน ประกอบด้วยครู 50 คน ผู้บริหาร 6 คน ผู้ปกครองนักเรียน 100 คน ผู้นำชุมชน 15 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 15 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 14 คน พระภิกษุ 5 รูป กลุ่มสตรีและผู้ประกอบการ 60 คน โดยเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด และเวลาในการวิจัยการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน ระหว่าง เดือนพฤษภาคม 2546 – เดือนกันยายน 2548

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับประโยชน์ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน ในด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมินและร่วมรับผลการพัฒนา
2. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน
3. ได้รู้รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน
4. ได้ทราบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝันด้านชุมชนมีส่วนร่วม

5. เกิดการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมินและร่วมรับผลการพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน

6. นำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนา โรงเรียนสู่มาตรฐาน โรงเรียนในฝันด้านชุมชนมีส่วนร่วมให้กว้างขวางและลึกซึ้งต่อไป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงออกในการมีส่วนร่วม ด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมินและร่วมรับผล อาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือ เสนอแนะในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การพัฒนาโรงเรียนป่าซางสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝัน จนถึงสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

2. มาตรฐานการเป็นโรงเรียนในฝันด้านชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง เกณฑ์บ่งบอก คุณภาพของโรงเรียนในฝันด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งได้แก่ การมีคณะกรรมการจากชุมชนชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ โรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน โดยเน้นการมีส่วนร่วม มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ มีเครือข่ายให้การสนับสนุน ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการใช้ สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอ และเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ

3. ผลการพัฒนาสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝันด้านชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐาน โรงเรียนในฝันของโรงเรียนป่าซาง ด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมิน และร่วมรับผล หลังการเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

4. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคลหรือองค์กรหรือ หน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานโรงเรียนในฝันของโรงเรียนป่าซาง ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุป ร่วมประเมินและร่วมรับผล

5. เขตพื้นที่บริการโรงเรียนป่าซาง หมายถึง เขตชุมชนในพื้นที่บริการของโรงเรียน ป่าซาง ได้แก่ ตำบลป่าซาง ตำบลแม่แรง ตำบลม่วงน้อย ตำบลบ้านเรื่อน ตำบลท่าดู้ม ตำบลมะกอก ตำบลนครเจดีย์ ตำบลบ้านแป้น ตำบลน้ำดิบ ตำบลแม่แก้ว (อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่)

6. ผู้นำชุมชน หมายถึง บุคคลที่มีสถานภาพทางสังคมทั้งที่ได้รับแต่งตั้งเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของชุมชนในท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ทรง ภูมิปัญญาท้องถิ่น